

Welkomstwoord Voorzitter Thom de Graaf | 15 augustus 2022

**Nationale Herdenking
15 augustus 1945**

Excellenties, dames en heren,

Graag heet ik u hier van harte welkom bij het Indisch Monument. Na twee magere corona herdenkingen bent u gelukkig weer met duizenden gekomen. En ook u allen die de herdenking thuis volgt op de televisie of via internet, welkom bij de Nationale Herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog, nu 77 jaar geleden, en van alle slachtoffers die tijdens de oorlog zijn gevallen in en rond het toenmalige Nederlands-Indië.

A special word of welcome I would like to extend to the ambassadors of Indonesia, and of the former allied nations which contributed to the final end of the Second World War.

Militairen van leger en marine, Indische Nederlanders, Europese Nederlanders en andere Europeanen, Molukkers, Papoea's, Indonesiërs, Chinezen; alle bevolkingsgroepen hebben tot op het einde van de oorlog zwaar geleden onder de Japanse agressie en bezetting. Mannen die krijgsgevangene gemaakt waren en vaak werden weggevoerd om gedwongen aan wegen en spoorwegen te werken, Pakanbaroe- op Sumatra en de Birma-lijn. Velen overleefden dit niet. Net als de honderdduizenden Indonesische dwangarbeiders, de romoesja's. Vrouwen, mannen en kinderen die onder erbarmelijke omstandigheden in interneringskampen terecht kwamen, waar het elke dag voller werd en elke dag moeilijker om te overleven. En wie buiten de kampen bleef, had het vaak niet veel beter. Duizenden en duizenden hebben het leven gelaten. En wie het wel overleefde, was voor het leven getekend.

Op 15 augustus 1945 capituleerde Japan, de onmenselijke oorlog was ten einde gekomen, al was echte vrijheid nog ver te zoeken. De mensheid had helaas niet geleerd dat agressie nooit een legitiem middel mag zijn om politieke geschillen te beslechten. Toen niet. En ook nu nog niet, met een oorlog op Europese bodem, dichtbij en zonder enige rechtvaardiging.

De mensen daar zijn in onze gedachten. Maar wij herdenken nu in het bijzonder de vele duizenden in het voormalig Nederlands-Indië, die niet - of geschonden - uit de Tweede Wereldoorlog zijn gekomen.

Ik wens u een waardige herdenking toe.